

Adam Krauss, Alina Wałowy

Targowisko, gm. Kłaj, woj.
krakowskie

Informator Archeologiczny : badania 12, 40-41

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W górnej i środkowej części rów był wypełniony brązową lessową ziemią zawierającą w środku zwęglone i zbutwiałe pozostałości pierwotnej roślinności barwy czarnej z węgielkami. W części tej w stropie obiektu natrafiono na kamienie, wszystkie obciosane ręką ludzką oraz płytę szlifierską, ułamki naczyń i krzemienie typowe dla kultury pucharów lejkowatych. Opisane wypełnisko okalała od dołu gruba warstwa jasno-brązowego lessu ze smugami wytrąceń żelazistych, zaś w partii przydennej w kształcie skrzyni z płaskim dnem, zalegał less szaro-brązowy, a pod nim jasno brązowy wyraźnie warstwowany. Na głębokości 120 cm i 150 cm przy ścianie zachodniej rowu odkryto dwie nisze stanowiące najprawdopodobniej schowki na narzędzia dla budowniczych obiektu. W niszach znaleziono kości zwierzęce wraz z kośćmi łopatkowymi krowy, które służyły pierwotnie do wybierania ziemi z rowu oraz rogi tura i fragmenty naczyń.

Największe zagęszczenie zabytków wystąpiło w rowie w części przydennej. Obok licznych obrabianych ręką ludzką kamieni znaleziono w całości zachowany kubek z uchem ansa-lunata, liczne fragmenty naczyń, krzemienie, rogi tura i bardzo liczne kości zwierzęce. W trzecim wykopie na wschód od odkrytego rowu stwierdzono tylko ślady wykopów nowożytnych, a negatywny wynik badań na jego terenie pozwala sądzić, że poza rowem na zewnątrz osady nie ma śladów osadnictwa.

Należy podkreślić następujące wyniki badań: odkryto unikalny rów obronny o nienaruszonej zawartości okalający dużą osadę kultury pucharów lejkowatych oraz stwierdzono maksymalny zasięg osady w kierunku północno-zachodnim.

Materiały znajdują się w PMA w Warszawie.

Badania będą kontynuowane.

TARGOWISKO, gm. Kłaj
woj. krakowskie

Muzeum Archeologiczne
Konservator Zabytków
Archeologicznych
w Krakowie

Badania prowadzili dr Adam Krauss /autor sprawozdania/ i dr Alina Wałowy. Finansował Zarząd Autostrad w Krakowie i Konservator Zabytków Archeologicznych w Krakowie. Drugi sezon badań. Osada neolityczna, kultury łużyckiej i przeworskiej.

Kontynuowano badania wykopaliskowe na południowym skłonie niewielkiego wzniesienia, na lewym brzegu Raby, w północnej części wsi, na terenie przyszłej drogi szybkiego ruchu /46 km/ Kraków-Przemysł.

Odsłonięto powierzchnię 75 m² natrafiając na 3 obiekty kultury lendzielskiej. Pierwszy z nich był jamą kolistego kształtu o średnicy 290 cm, sięgającą głębokości 130 cm. Wypełnisko jej stanowiła czarno-

brunatna próchnica zawierająca ułamki naczyń, wyroby krzemienne, kości zwierzęce, polepę i węgielki drzewne. Dwie pozostałe jamy, przebadane częściowo, zawierały podobny materiał zabytkowy.

W warstwie kulturowej odkryto wyroby krzemienne i ułamki naczyń kultury ceramiki wstęgowej rytej, kultury lendzielskiej, kultury lużyckiej z III okresu epoki brązu oraz kultury przeworskiej.

Materiały złożono w MA w Krakowie.

Badania będą kontynuowane.

TARKOWO, gm. Nowa Wieś Wielka
woj. bydgoskie
Stanowisko 23

Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza
w Poznaniu
Katedra Archeologii

Badania prowadził zespół Ekspedycji Kujawskiej Katedry Archeologii UAM pod kierownictwem doc. dr hab. Aleksandry Cofa-Broniewskiej. Finansował Uniwersytet Jagielloński. Pierwszy sezon badań. Osady kultury pucharów lejkowatych /faza III/.

Stanowisko uznano wstępnie za "osiedle centralne" jednego z kompleksów osadniczych w ramach wschodniej części mikroregionu KPL zlokalizowanego w rejonie źródeł cieką Zielona Struga na obszarze Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej. W efekcie analizy wyników szczegółowej inwentaryzacji powierzchniowej zauważono podział powierzchni stanowiska na dwa człony w formie odrębnych osiedli. Na obszarze zwartego zasięgu polepy w obrębie obu osad założono wykopy: I - 169 m², II - 187 m², III - 100 m². Objęto nimi około 25% powierzchni każdego z obiektów.

Obiekty zarejestrowano na poziomie spągu humusu współczesnego o miąższości 20/30 cm. W najogólniejszym zróżnicowaniu można je podzielić na trzy grupy: a/ obiekty częściowo naziemne /tzn. piece/ - około 7; b/ tzw. jamy - trudne do zinterpretowania formy zagospodarowania powierzchni osiedli - około 20 oraz c/ dołki postępowe - około 196. W chwili obecnej istnieją poważne trudności z rekonstrukcją planigrafii zabudowy, wynikające z wielofazowości zasiedlenia oraz częściowego rozpoznania powierzchni zagospodarowanej.

Wstępna analiza inwentarza ruchomego uwypukla rolę zajęć związanych z obróbką kamienia w działalności gospodarczej badanej społeczności. Ceramika zdradza cechy zaawansowanej rozwojowo stylistyki wiórecko-mątewskiej, stąd też winna być datowana na koniec fazy III - wióreckiej kultury pucharów lejkowatych.

Badania należy kontynuować.